

SAMEN VOOR BIODIVERSITEIT

Wat betekent het Deltaplan Biodiversiteitsherstel
voor boeren en tuinders?

December 2018

Biodiversiteit: gedeeld belang, gedeelde verantwoordelijkheid

Op 19 december 2018 is het Deltaplan Biodiversiteit gepresenteerd. Vertegenwoordigers van de agrarische sector, ketenpartijen, onderzoekers, natuur- en milieuorganisaties en de financiële sector hebben de handen ineengeslagen om samen de biodiversiteit in Nederland te vergroten. Het betreft een unieke samenwerking die belangrijk nieuws is voor boeren en tuinders. Het Deltaplan voorziet in een verbinding tussen biodiversiteit en economische ontwikkeling. De partijen gaan samen werken aan het herstel van de variëteit aan soorten, ecosystemen en landschappen.

WAT IS HET DOEL VAN HET DELTAPLAN BIODIVERSITEITSHERSTEL?

Met het Deltaplan Biodiversiteits-herstel gaan we onze kennis, welvaart en energie inzetten om het droom-beeld voor 2030 te bereiken:

“In 2030 herbergt de groene ruimte van Neder- land een rijke biodiversiteit aan onder andere bodemleven, planten, insecten en boerenlandvogels. Het landshap sprankelt van de diversiteit en mensen leven, werken en recreëren er graag. Landschappen zijn herkenbaar aan hun inrichting en begroeiing, mensen identificeren zich hiermee en zijn er trots op.”

WAAROM IS DE LAND- EN TUINBOUW HIERBIJ BETROKKEN?

Biodiversiteit staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Het speelt een belangrijke rol in de voedselketen, zeker ook voor toekomstige generaties. Bodemvitaliteit en bodemleven zijn nauw verwant. Insecten zijn cruciaal voor bestuiving en zijn een natuurlijke vijand voor (insecten)plagen. Biodiversiteit is een belangrijk doel dat we alleen voor elkaar krijgen als alle partijen samenwerken en samen verantwoordelijkheid nemen. Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel voorziet in dit brede en gezamenlijke belang. In het plan komt ook duidelijk de waardering voor de inzet door boer en tuinder naar voren.

SAMEN VOOR
BIODIVERSITEIT

Wat betekent dit voor agrarische ondernemers?

Het Deltaplan Biodiversiteits-herstel richt zich op drie werk-routes die representatief zijn voor de drie belangrijkste vormen van grondgebruik in Nederland: natuur, openbare ruimte en landbouw. Met betrekking tot het thema land-bouw is de stip op de horizon voor 2030:

“Agrarische productiesystemen op rijke en gezonde bodems zijn circulair geworden en maken gebruik van functionele biodiversiteit, ondersteund door technologische innovaties. Hierdoor is de kwaliteit van water, bodem en lucht goed. Agrarisch ondernemers produceren kwalitatief hoogwaardige en gezonde producten en consumenten en burgers waarderen agrarisch ondernemers om hun rol in de voedselvoorziening en hun inzet om dit met duurzame teeltsystemen te realiseren.”

Agrarisch ondernemers krijgen een prijs die past bij de natuurinclusiviteit van hun producten en een aantrekkelijke beloning voor het produceren van biodiversiteit door natuur- en landschapsbeheer en andere agro-milieudiensten door ketenpartijen en overheid. Het verdienmodel is dusdanig aantrekkelijk dat ook toekomstige generaties graag agrarisch ondernemer willen worden.”

Vijf succesfactoren

Samen werken aan biodiversiteitsherstel vraagt om omdenken. Daarom zijn het Deltaplan Biodiversiteitsherstel vijf succesfactoren gedefinieerd die het voor grondgebruikers eenvoudig en aantrekkelijk moeten maken een bijdrage te leveren. Alle betrokken partijen gaan een positieve bijdrage leveren aan deze succesfactoren. Hiermee wordt het herstel van biodiversiteit voor het eerst een concreet plan met gezamenlijke verantwoordelijkheid en zorg.

- draagvlak en gedeelde waarden;
- het realiseren van nieuwe verdienmodellen: ook biodiversiteits-herstel heeft een prijs die bij voorkeur in de markt moet worden terug-verdiend;
- Stimulerende en coherente wet- en regelgeving;
- Nieuwe kennis en innovatie;
- Gebiedsgerichte samenwerking.

Meetbaar resultaat

Naast succesfactoren die grondgebruikers stimuleren de juiste keuzes te maken introduceert het Deltaplan ook Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). De KPI's zullen de komende tijd concreter worden vastgesteld, waarbij centraal staat dat ze prestaties meten waar grondgebruikers zelf invloed op uit kunnen oefenen.

Deze werkwijze is al geïntroduceerd in de melkveehouderij. In de Biodiversiteitsmonitor is bijvoorbeeld het percentage blijvend grasland een KPI, en niet het aantal weidevogels. Op dat laatste hebben melkveehouders geen directe invloed, op het eerste wel.

Concrete voorbeelden

Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel is het startpunt voor verdere samenwerking. De Werkroutes (natuur, openbare ruimte en landbouw) worden de komende tijd nader ingevuld. De deelnemers hebben wel al enkele voorbeelden bekend gemaakt:

- Supermarkten en andere afnemers zullen werken aan een betere positie in de markt voor boeren die aantoonbaar bijdragen, onder andere via certificering en keurmerken.
- De Rabobank gaat boeren die bijdragen aan herstel belonen met een rentekorting op leningen.
- Het Wereld Natuur Fonds, Stichting Veldleeuw-erik en de Rabobank ontwikkelen een Biodiversiteitsmonitor voor de akkerbouw, naar het voorbeeld van de Biodiversiteitsmonitor die al in de melkveehouderij is ontwikkeld. Boeren die bijdragen aan biodiversiteitsherstel kunnen zo door verschillende partijen worden beloond.

- In 2019 starten 25 beheereenheden van Natuurmonumenten met de uitvoering van een landbouwscaan, waarin ze samen met boeren actief op zoek gaan naar initiatieven en kansen om de doelstellingen uit het Deltaplan in de praktijk te brengen.
- Boeren kunnen bijdragen aan het beheer en onderhoud van openbaar groen en daarbij regionale kringlopen meer sluitend maken.

LTO Nederland en BoerenNatuur zullen vanaf 2019 boeren hierin actief stimuleren en ondersteunen en roepen wegbeheerders c.a. op om daarover met (groepen van) ondernemers afspraken te maken.

Vervolgstappen

Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel geeft richting en schept kaders die door alle betrokken organisaties breed worden gedeeld. In de komende maanden zullen nog meer partijen die een rol kunnen spelen betrokken worden bij het Deltaplan

Meer weten?

Kijk op www.samenvoorbiodiversiteit.nl

Deze partijen werkten als kwartiermakers aan het Deltaplan Biodiversiteitsherstel

Agrifirm, BoerenNatuur, Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Duurzame Zuivelketen, LTO, Natuur- en milieu Federaties, Naturalis Biodiversity Center, Natuurmonumenten, Rabobank, Stichting Veldleeuwerik, De Vlinderstichting, Wereld Natuur Fonds, en NERN (Netherlands Ecological Research Network).

Louise Vet (NIOO-KNAW) fungeert als onafhankelijk voorzitter van de kwartiermakers

